

ПОТРІБНІ КОМПЛЕКСНІ ПРОЕКТИ

Днями в Міністерстві України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи відбулося перше засідання Міжвідомчої комісії з питань комплексного розв'язання чорнобильських проблем. Наряду за дорученням голови Комісії, Першого віце-прем'єра Олександра Турчинова, провів Міністр МНС Володимир Шандра

Очільник МНС нагадав, що Міжвідомча комісія з питань комплексного розв'язання чорнобильських проблем утворена при Кабінеті Міністрів на виконання постанови Верховної Ради України від 21-го травня 2009 року "Сучасний стан та актуальні завдання подолання наслідків Чорнобильської катастрофи". За його словами, така комісія надзвичайно потрібна. "Впевнений, що наші засідання будуть постійними і результативними. Ми зможемо забезпечити взаємодію та координацію діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади щодо виконання завдань, пов'язаних із соціальним захистом громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. Нам потрібно приймати ефективні рішення, адже сьогодні є велика кількість людей, які потребують уваги та допомоги", – наголосив Міністр. Він звернув увагу на те, що близько 600 000 людей мають відношення до ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС.

Як повідомив на засіданні Міжвідомчої комісії заступник міністра МНС Володимир Холоша, Міністерству України з питань надзвичайних ситуацій

доручено забезпечити організацію підготовки державних заходів до 25-х роковин Чорнобильської катастрофи. Зокрема, планується проведення в Україні Міжнародної науково-практичної конференції "25 років Чорнобильської катастрофи. Безпека майбутнього". На конференції розглянуть такі питання: ядерні та радіаційні ризики – співпраця урядів і населення; соціальний та економічний розвиток територій, що зазнали впливу Чорнобильської катастрофи; успішні моделі розвитку, подолання стереотипів та підвищення інвестиційної привабливості регіонів; стратегія поводження з радіоактивними відходами, відпрацьованим ядерним паливом; наслідки ядерних і радіаційних аварій для здоров'я населення та ін. Також, за словами Володимира Холоші, готуються до друку Національна доповідь до 25-х роковин Чорнобильської катастрофи, Атлас радіоактивного забруднення території України та Екологічний атлас зони відчуження і зони безумовного (обов'язкового) відселення, збірники наукових праць тощо.

Прес-служба МНС

15 РОКІВ НЕВТОМНОЇ ПРАЦІ

Володимир ЯРОШЕНКО

День 24 листопада видався похмурим і прохолодним. Тим приємніше було відчутти тепло й затишок у приміщенні Бородянського центру соціально-психологічної реабілітації населення та його інформування з питань подолання наслідків Чорнобильської катастрофи, прикрашеного з нагоди святкування свого 15-річчя. За роки існування цей незвичайний гуманітарний заклад вписав славу сторінку в новітню історію Української держави

Доки збиралися учасники й гості урочистостей, директор Центру Людмила Бойко знайшла хвилинку, щоб розповісти кореспонденту про історію створення й розвитку закладу, його здобутки й перспективи.

За словами Людмили Олексіївни, Центр був заснований 24 листопада 1994 року, відповідно до угоди між ЮНЕСКО та Урядом України, з метою надання соціально-психологічної допомоги постраждалим. Функціонує під егідою МНС України.

Місія Центру: соціально-психологічна підтримка постраждалого населення, сприяння процесам гармонійної безпечної життєдіяльності людини, утвердження в спільноті ідеалів гуманізму й толерантності, розвиток місцевих громад. За час своєї діяльності він став дійсним центром розвитку місцевої громади та ресурсним центром для розвитку організацій громадянського суспільства (недержавні громадські організації) в регіоні.

1998 року Центр вийшов з ініціативою до Мінчорнобиля про створення дитячо-молодіжного руху "Школа безпеки", команда Центру представила Україну на Першому міжнародному зборі-змаганні "Школа безпеки", виборола перше місце, а в 1999 року провела на своїй базі Перший Всеукраїнський збір, де також стала переможцем. За сприяння Центру Всеукраїнська дитяча піонерська організація, використавши напрацювання, досвід та фахівців Центру, заснувала Всеукраїнську гру "Котигорошко", що успішно діє й донині, залучивши до цієї діяльності всі регіони України.

За період з 2000 по 2004 роки ЦСПР створив на території району три філії, де відбуваються зустрічі з населенням, проводиться індивідуальна, групова робота, тренінги та заходи з розвитку місцевої громади.

Зокрема, такі філії сьогодні працюють: на базі сільської бібліотеки в селі Новий Корогод, збудованому 1986 року для проживання переселенців із 30-кілометрової зони ЧАЕС; у селі Дружня, до котрого добудовано мікрорайон для переселенців – тут створено громадський центр, спільний із сільською бібліотекою; у старовинному бородянському селі Шибене, де 1986 року був прийомний пункт евакуйованих та пункт дезактивації населення, транспортних засобів та худоби, на базі сільського клубу створено молодіжний центр та молодіжну громадську організацію.

2004 року на базі стаціонарного відділення центральної районної лікарні започаткована успішна діяльність "Кабінету ігрової терапії та психологічної допомоги", котрий за цей період прийняв 26 717 відвідувачів, серед яких: діти – 11 871; підлітки – 2 402; дорослі – 12 444.

Введено в практику проведення щорічної спільної наради керівників відділень ЦРЛ, керівництва та працівників Центру СПР з питань ефективної взаємодії та координації спільної діяльності.

За офіційними висновками керівництва лікарні, лікарів та батьків дітей, які проходять стаціонарне лікування, чітко визначена динаміка позитивних змін у психологічному стані дітей, які мають вплив на результати лікування.

У червні 2009 року відкрито "Кабінет психологічної підтримки" на базі Будинку для людей похилого віку та інвалідів: проводиться робота з підтримки пацієнтів, які проходять адаптаційний період та перебувають у депресивному чи суїцидальному стані.

(Початок. Закінчення на стор. 4)

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ

ПОЖЕЖУ МОЖНА ПОПЕРЕДИТИ

З настанням осінньо-зимового періоду все частіше надходять тривожні повідомлення про збільшення кількості пожеж, загибель людей та матеріальні збитки, завдані цією трагедією. Протягом поточного року по місту Києву з різних причин загинуло 58 осіб. А чи можна було б уникнути цієї страшної статистики? За відповідями ми звернулися до начальника Шевченківського РУ ГУ МНС України у Києві підполковника служби цивільного захисту Петра Дривинського

стор. 5

НОВИНИ З ЧАЕС

стор. 3

ГОЛОДОМОР – СТРАШНЕ СЛОВО

Мама розповідала, що в 1947-му році тато приїхав із армії у відпустку. Скликали родину – гостей. Хліб порізали дрібними кусочками і розклали по краях столу. Поки принесли варену картоплю, той хліб зі стола до останнього шматочка зник – люди розхапали його і поховали по пазухах... Щороку в останню суботу листопада (нині це припало на 28 число) відзначаємо День пам'яті жертв голодомору та політичних репресій

стор. 6

КРАЇНУ БУДУЮТЬ СИЛЬНІ ДУХОМ

Про цю надзвичайно працездатну й талановиту людину, чиє ім'я широко відоме у світових музичних колах, можна довго й цікаво розповідати. Бо, окрім музичного таланту й виконавської майстерності – нашого співвітчизника, який понад 15 років працює й проживає за кордоном, вирізняє серед наших земляків, які змінили громадянство і виключно працюють на свій імідж, надзвичайний патріотизм і зріла громадянська позиція. А ще – надзвичайно багатий світогляд...

стор. 7

ПІД КОНТРОЛЕМ

Днями всі рятувальні служби Старокостянтинівського району, що на Хмельниччині, ліквідували аварію на місцевому молокозаводі, пов'язану з розливом аміаку

Хоча аварія й була умовною, дії рятувальників – справжні. Вони успішно впоралися з поставленим завданням. Об'єкт обраний не випадково, адже це одне з найнебезпечніших підприємств у районі, що у виробничому процесі використовує хімічно небезпечну речовину – аміак. Комісією Головного облуправління МНС інспектувалися дії не тільки рятувальних служб району, але й робота аварійних

бригад самого підприємства, злагоджені дії котрих відіграють важливу роль в успішній рятувальній операції у проміжок часу ще до прибуття основних сил. Додатково із обласного центру залучалося рятувальне відділення Аварійно-рятувального загону спецпризначення, який власне і здійснює постійне та обов'язкове обслуговування всіх потенційно небезпечних об'єктів у регіоні. Висновок комісії – аварійно-рятувальні служби району готові до дій за призначенням та спроможні протидіяти подібним аваріям.

Андрій КОЗАК,
ГУ МНС у Хмельницькій області

УНІКАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬ

На озброєння Ковельського райвідділу ГУ МНС у Волинській області надійшов пожежний автомобіль на базі шасі КамАЗ, що оснащений ємностями для восьми тисяч літрів води та 400 літрів піноутворювача, пожежно-технічним обладнанням для гасіння пожеж та порятунку людей. На шасі встановлений потужний водяний насос, здатний подавати під високим тиском 40 літрів води за секунду.

Автомобіль такого типу доки єдиний на Волині. "Невипадково керівництво облуправління постановило

дислокувати його саме в Ковелі, адже із зазначеного місця, розташованого у центрі Волині, можна оперативно виїхати у будь-яку точку області для ліквідації масштабних пожеж", – наголосив начальник відділу матеріально-технічного забезпечення ГУ МНС у області, підполковник служби цивільного захисту Сергій Клець.

ГУ МНС у Волинській області

ДО НЕСПОДІВАНОК ГОТОВІ

Нещодавно на Південно-Українській АЕС пройшли спільні протиаварійні навчання із залученням сил Головного управління МНС у Миколаївській області

За легендою навчань, умовна пожежа сталася у головному маслобаку машинного залу першої черги АЕС. Його загальна площа становила 150 квадратних метрів. Відпрацьовувалися прийоми та способи гасіння пожежі в умовах радіаційного забруднення, проведення аварійно-рятувальних робіт на енергетичному об'єкті та рятування постраждалих. У ході тренування був зібраний і приведений у бойову готовність штаб КАРП (керівника аварійними роботами на промисловому майданчику), організована робота аварійних груп і бригад підприємства, проведена радіаційна розвідка на умовно-аварійному блоці й у санітарно-захисній зоні. Для її виконання залучалася спеціальна мобільна радіохімічна лабораторія Головного облуправління МНС. Ситуація була класифікована як "промислова аварія". Усього в тренуванні було задіяно 12 одиниць спеціальної техніки, 60 бійців трьох підрозділів МНС. Залучалася медична служба. Незважаючи на складність поставленого завдання, рятувальники, на думку організаторів навчань, упоралися з нею гідно. За словами заступника начальника ГУ МНС у Миколаївській області Валерія Семенова, особовий склад пожежних частин Південно-Українського пожежного гарнізону й персонал АЕС продемонстрували чітке розуміння завдання, професійні й злагоджені дії щодо локалізації й ліквідації пожежі та аварійної ситуації на атомній станції.

ГУ МНС у Миколаївській області

БЕЗ ПЕРЕШКОД

Днями парк техніки Головного управління МНС у Тернопільській області поповнив глісер марки "GTO Patrol Master Air Board" виробництва США. Цей аерочовен, завдяки своїй унікальній конструкції, може рухатися водою і навіть на короткі відстані по суші. Це робить його надзвичайно цінним та універсальним "помічником" для підрозділів МНС як при ліквідації наслідків підтоплення, так і під час рятування людей на кризі взимку. Плавзасіб базуватиметься на території Буцацького райвідділу Міністерства, проте при потребі для проведення рятувальних операцій буде доправлений у будь-який куточок області. Нагадаємо, що це вже другий човен підвищеної прохідності на озброєнні підрозділів ГУ МНС, адже в грудні минулого року рятувальники отримали катер на повітряній подушці "Марс-700" російського виробництва.

ГУ МНС у Тернопільській області

У ТЕХНІЧНОМУ ПОЛКУ – ПОПОВНЕННЯ

Одеського гарнізону МНС на 5 одиниць автомобільної техніки стало більше. Три аварійно-рятувальних автомобілі на базі "КамАЗ" потрапили у бойовий розрахунок обласного центру, один – Овідіопольського району, ГУ МНС отримало оперативний автомобіль "Daewoo Lanos". Ключі від цих машин керівникам підрозділів вручив начальник Головного облуправління МНС генерал-майор служби цивільного захисту Михайло Вовк, який зазначив: "За останні два роки ми отримали від Міністерства 27 одиниць нової спецтехніки. І цей процес триває".

ГУ МНС в Одеській області

Газета Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи
Нагороджена Міжнародною журналістською премією
«За мужність та професіоналізм»

Електронна скринька: ivc@mns.gov.ua

Засновник:

Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи – Адміністрація зони відчуження та безумовного (обов'язкового) відселення

Видавець:

Державне підприємство Агентство інформації, міжнародного співробітництва та розвитку «Чорнобильінтерінформ»

Головний редактор

Ірина ЦУШКО

Верстка Володимира Рогиця

Коректор Тетяна Пушкарьова

Свідоцтво про реєстрацію

КВ № 2846 від 08/09/1997 року

Адреса редакції: 01025, Україна,

м. Київ-025,

вул. В. Житомирська, 28.

Тел./факс: (044) 486-85-46;

тел.: (044) 486-84-72,

тел. ред. 486-80-46.

Газета виходить щотижня

Ціна договірна

Редакція не завжди поділяє

точку зору авторів публікацій.

За точність викладених фактів

відповідальність несе автор.

Редакція листується з читачами

лише на сторінках газети.

Віддруковано в ПП ТОВ

«Інтертехнологія»

Сім'ї Сосніних, 3. Замовлення 2162.

Номер підписано до друку 04. 12. 2009 р.

Наклад – 6700 примірників.

НОВИНИ З ЧАЕС

КОНТРАКТ ВИКОНАНО

Стабілізаційні заходи щодо підвищення безпеки об'єкта "Укриття", проведені згідно з контрактом консорціумом "Стабілізація", нарешті офіційно узаконено відповідним свідоцтвом

Як підкреслив при передачі свідоцтва генеральний директор ДСП ЧАЕС Ігор Грамоткін, консорціум "Стабілізація" виконав усі роботи, передбачені даним контрактом, та провів відповідне гарантійне обслуговування в обумовлені терміни.

Стабілізаційні заходи, про які "Вісник Чорнобиля" повідомляв своїм читачам раніше, на об'єкті "Укриття" фактично були завершені кілька місяців тому, однак, їхнє юридичне узаконення потребувало ще певного часу. Нарешті це сталося. Тож відтепер можна говорити про легітимну безпеку "саркофага" протягом найближчих 15 років. За цей час надшкодженою аварією четвертим енергоблоком буде споруджений новий безпечний конфайн-

мент, а під його оболонкою почнуться заходи щодо демонтажу нині існуючого "Укриття", як це передбачено Планом здійснення заходів.

В даний час ЗАТ "Атомбудекспорт", що входить до складу згаданого вище консорціуму, продовжує роботи на промайданчику ЧАЕС, виконуючи контракт на будівництво системи протипожежного захисту об'єкта "Укриття" Чорнобильської АЕС. Контракт є частиною проекту SIP (План здійснення заходів на об'єкті "Укриття") і передбачає виконання робіт з підвищення пожежної безпеки приміщень даного об'єкта та локалізації потенційних пожежонебезпечних чинників і створення сучасної системи пожежного сповіщення і пожежогасіння.

БЕЗПЕКА НА ОБ'ЄКТІ "УКРИТТЯ": Є ЗАУВАЖЕННЯ

Нещодавно фахівці Держатомрегулювання України провели планову інспекційну перевірку стану та безпеки виконання робіт на об'єкті "Укриття" Чорнобильської АЕС. В цілому грубих порушень не виявлено, однак, певні зауваження є

Відразу зауважимо, що згадана вище перевірка в інспекторів Держатомрегулювання була передбачена заздалегідь та проводилася в рамках реалізації Плану здійснення заходів на об'єкті "Укриття". Під час інспекції перевірили стан та забезпечення радіаційного захисту під час виконання робіт із підготовки території під будівництво нового безпечного конфайнменту об'єкта "Укриття", монтажу системи протипожежного захисту об'єкта та інтегрованої автоматизованої системи контролю. Не лишилася поза увагою і система збирання та видалення рідких радіоактивних відходів даного об'єкта, зокрема, перевірка безпеки виконання функцій, передбачених технологічним процесом. Комісія відзначила, що виконання робіт ведеться згідно з погодженою проектно-технологічною документацією та відповідно до визначених рішень із радіаційної безпеки.

Разом з тим, були виявлені деякі недоліки в роботі ДСП ЧАЕС, які, зокрема, пов'язані з експлуатацією майданчика тимчасового складування технологічних матеріалів. За результатами перевірки готується припис.

Алла АКСЬОНОВА (за інформацією www.chnpp.gov.ua)

МНС РЕАГУВАТИМЕ НАЛЕЖНИМ ЧИНОМ

Про це заявив заступник міністра МНС України Богдан Костинюк на традиційній "прямій" телефонній лінії в Міністерстві.

Підбиваючи підсумок проведеного заходу, він зазначив, що МНС належним чином забезпечує реагування на надзви-

чайні ситуації, і, що найголовніше – проводить велику роботу, спрямовану на попередження їх виникнення. "Це все дає свої результати", – наголосив заступник міністра.

Прес-служба МНС

ПАРТНЕРСЬКЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Нещодавно в МНС України за участю заступника міністра Валерія Третьякова і заступника Генерального директора Шведського цивільного агентства з надзвичайних ситуацій у сфері цивільної безпеки та готовності до реагування на надзвичайні ситуації техногенного і природного характеру, керівника Департаменту координації та проведення операцій Аннелі Бергхольм-Шьодер відбулося підписання Протоколу про внесення змін до Меморандуму про співробітництво між відомствами в галузі запобігання і реагування на надзвичайні ситуації та продовження його терміну на наступні п'ять років. Відповідно до цього Меморандуму, українська і шведська сторони постійно обмінюються досвідом, інформацією, технологіями та методами, проводять спільні конференції, семінари й практичні заняття, а також взаємне планування готовності до дій з реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру.

За словами Валерія Третьякова, МНС зацікавлене у продовженні співробітництва зі Шведським цивільним агентством із надзвичайних ситуацій. "Враховуючи ваш досвід та нашу спільну роботу, хоч

повідомити, що цього року кількість надзвичайних ситуацій зменшилися на 11%, і на 23% знизилася кількість загиблих у них", – зазначив він. Своєю чергою, Аннелі Бергхольм-Шьодер наголосила: "Ми сподіваємося на Україну як на активного партнера і в майбутньому".

Слід зазначити, що МНС України та Шведське цивільне агентство з надзвичайних ситуацій плідно співпрацюють у рамках міжнародного проекту "Партнерське співробітництво між МНС України, Управлінням рятувальної служби Естонії та Державною рятувальною службою Швеції". Зокрема, це технічне співробітництво за напрямками рятування на воді та у випадку ДТП, при викиді хімічних речовин і забрудненні навколишнього середовища, розвиток "Системи"-112, готовність до паводкових ситуацій тощо. "Активне та всебічне співробітництво МНС зі Шведським цивільним агентством із надзвичайних ситуацій високо оцінюється керівництвом Міністерства і розглядається як один із пріоритетних напрямків на шляху України до європейської та євроатлантичної інтеграції", – підкреслив Валерій Третьяков.

Елеонора МІЛУШЕВА

АМЕРИКАНЦІВ ЗАЦІКАВИВ ЧОРНОБИЛЬ

Останнім часом, згідно з дослідженням журналу Forbes, двоє з трьох американців планують мандрівки не на пляжі популярних у світі морських узбереж, а все частіше шукають незабутніх вражень у далеких країнах, на кшталт України.

Перше місце в списку суперекстрагантних туристичних місць, де можна відпочити та побачити те, чого немає більше ніде в світі, згадане вище видання відвело Чорнобильській АЕС. Причому, за рейтингом популярності мандрівка в Чорнобильську зону відчуження в опитаних американців відчужено залишила позаду не менш екстремальні тури в Антарктиду, на Галапагоські острови та в Північну Корею. Чим же приваблює далеких заокеанських гостей цей небезпечний об'єкт? Екстрим, зауважує на своїх шпальтах журнал Forbes, та шалене бажання побачити зруйнований вибухом реактор, "мертве місто" Прип'ять, "рудий ліс", який від радіації набув помаранчевого забарвлення.

До речі, нині Чорнобильська зона відчуження є також найбільш обговорюваним мандрівниками-екстремалами місцем для відпочинку й у соціальній мережі Virtual Tourist. Експерти, які приєдналися до цих обговорень, запевняють зацікавлених співрозмовників у тому, що короткострокове перебування в Чорнобильській закритій зоні не впливає на організм людини, але при цьому необхідно дотримуватися строгих рекомендацій з приводу перебування в ній.

P.S. Відвідування Чорнобильської зони відчуження проходить за спеціально розробленими та затвердженими маршрутами, при постійному контролі дозиметричних приладів, котрі знаходяться у супроводжуваних осіб, із дотриманням всіх відповідних правил безпеки.

Алла АКСЬОНОВА
(за інформацією www.slavutich.kiev.ua)

Єдиний державний журнал в Україні про надзвичайне

НАШ ІНДЕКС: 48375

ПЕРЕДПЛАТНА ЦІНА:
НА 3 МІСЯЦІ - 46 ГРН. 29 КОП.
НА 6 МІСЯЦІВ - 92 ГРН. 58 КОП.
НА 12 МІСЯЦІВ - 185 ГРН. 16 КОП.

НАДЗВИЧАЙНА СИТУАЦІЯ

ПЕРЕДПЛАТІТЬ НА 2010 РІК!

15 РОКІВ НЕВТОМНОЇ ПРАЦІ

(Закінчення. Початок на стор. 1)

У людей трапляються складні моменти в житті. Своєчасна й професійна підтримка психолога допомагає подолати психологічні труднощі, віднайти душевну рівновагу й гармонію з оточуючим світом визначити подальші життєві перспективи. Кожна людина, незалежно від віку, статі, релігійних та політичних уподобань, може розраховувати в Центрі на розуміння й соціально-психологічну підтримку. Практикуючі психологи надають кваліфіковані консультації щодо особистого та родинного життя. Людям, доведеним до відчаю, допомагає повернутися до нормального життя команда різногалузевих фахівців відділу кризових ситуацій. Відвертість відвідувачів надійно захищена – їм гарантовані анонімність, конфіденційність, толерантність. До людей з особливими потребами виявляється особлива увага

На фото: Ірина Хромуляк, директор Департаменту у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи МНС України (справа) та Людмила Бойко, директор Бородянського Центру СПР

За період співпраці медичною ланкою установи визнані позитивні зрушення у психічному та психологічному стані пацієнтів, з якими проведена робота фахівцями Центру СПР.

Багато років заклад співпрацює з дитячим будинком у селі Нове Залісся Бородянського району та смт. Макарові.

Щороку Центр відвідують близько 20 тисяч осіб різного віку та соціальних верств. Усі вони отримують різнобічну соціально-психологічну підтримку від висококваліфікованих фахівців: психологів, соціальних педагогів.

За роки існування робота закладу була спрямована передусім на гармонійний розвиток вихованців та покращення умов їх проживання. В систему співпраці було введено постійно діючі заходи з фандрейзингу.

Зусиллями працівників Центру та його друзів створено опікунську громадську раду, проведено низку акцій та ефективних заходів задля адаптації випускників закладу до життя у спільноті та проживання в інтернатному закладі.

Говорячи про школу-інтернат, варто зауважити, що його вихованці забезпечені сучасними меблями (ліжка, столи, стільці), пральними машинами-автоматами, електричними нагрівачами та іншими побутовими предметами.

Спільно зі студентами Медисонської художньої студії (США), вихованці виготовили альбоми з родинними фото та сюжетними малюнками з життя кожної дитини.

Цікавим явищем у житті районного центру стали щорічні благодійні акції до 1 вересня (молодь Бородянки проводить акцію, заробляє гроші на придбання для вихованців будинку-інтернату сучасного шкільного начиння та обладнання) та Новорічні свята.

Започаткована Центром діяльність, спрямована на розширення участі гро-

мадян у прийнятті рішень на місцевому рівні, стала рушійною силою у впровадженні демократичних процесів у громадах району. Так, була створена громадська рада Центру СПР, яка є невід'ємною частиною у питан-

Один із почесних гостей, Володимир Пінчук, 1994 року був заступником міністра Мінчорнобиля України, очолював штаб із будівництва селища для чорнобильських біженців. Над виконанням цього урядового завдання працювали 16 тисяч будівельників, а темпи будівництва були просто приголомшуючі: розпочавши його 5 червня, вже 23 серпня вручили переселенцям ключі – і не від якихось там тимчасових бараків, а від 1350 добротних котеджів з усіма зручностями. Керував будівельниками Анатолій Свірський, теж присутній у залі

нях просування діяльності закладу, вона є також дорадчим органом у визначенні ефективності діяльності Центру, виборі пріоритетних напрямків діяльності.

Починаючи з 2000 року, в районі впроваджується "Програма соціальної самоорганізації населення та участі громади у прийнятті рішень на місцевому рівні", результатом котрої є залучення інвестицій в район на вирішення нагальних соціальних проблем та розвитку місцевих громад. Зокрема, в рамках цієї програми здійснені: реконструкція приміщення сільської бібліотеки, створення на її базі громадського центру с. Дружня; будівництво котельні для Новокорогодської загальноосвітньої школи; створення кооперативу для обслуговування котельні,

водогону села та інших комунікацій с. Новий Корогод; ремонт приміщень та забезпечення сучасним обладнанням фельдшерсько-акушерських пунктів сіл Новий Корогод, Шибене; реконструкція приміщень та створення на їх базі молодіжних центрів у населених пунктах Новий Корогод, Нова Буда, Шибене, Клавдієве.

Ключовим напрямком у роботі Центру є надання населенню інформації з питань безпечного проживання на забруднених територіях та подолання психологічних наслідків, пов'язаних з катастрофою на ЧАЕС.

З метою популяризації правдивих знань щодо наслідків Чорнобильської катастрофи, проходить щорічна інтелектуальна гра для навчальних закладів району "Екологічний бумеранг". Переможці отримують такі нагороди, як поїздка до музею "Чорнобиль" і т.ін.

Підготовлено стендові, комп'ютерні та інформаційні презентації про діяльність Центру "Довір'я" під егідою МНС України на подолання соціально-психологічних наслідків Чорнобильської катастрофи.

Від МНС України присутній привітала Ірина Хромуляк, директор Департаменту у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи. Від імені Міністра та Колегії Міністерства вона вручила кільком працівникам Центру почесні відзнаки та грамоти. Ірина Ярославівна підкреслила, що Центр СПР у Бородянці та центри-побратими в Іванкові, Броварах, Боярці, Славутичі й Коростені є предметом особливої гордості й турботи МНС

Центр став дипломантом Міжнародної виставки у Москві з питань Чорнобиля.

З метою формування у молоді сталих життєвих принципів особистої відповідальності за збереження фізичного репродуктивного здоров'я, свідомий вибір моделі безпечного проживання на територіях, що постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, у навчальних закладах району впроваджується проект "Живи свідомо – живи безпечно!"

Центр є методичною базою для підготовки працівників навчальних закладів з питань безпечного проживання на забруднених територіях та подолання психологічних наслідків, пов'язаних з наслідками катастрофи.

Члени колективу стали учасниками команди практичних психологів МНС з надання психологічної підтримки жителям с. Новобогданівка.

Пріоритетними напрямками діяльності є також популяризація здорового способу життя серед населення району та створення позитивного бачення власного розвитку особистості та розвитку місцевих громад.

У конференц-залі Центру зібралося стільки людей, що, як кажуть, ніде було яблуку впасти. Причому, як невідвіз з'ясувалося, серед них не було випадкових гостей, всі вони внесли значний внесок у створення і становлення закладу.

Щодо приміщення Центру, Володимир Якович пригадує: "А в цій споруді колись був занедбаний клуб, напівтемний і якийсь невиразний. Разом із представниками ЮНЕСКО ми вирішили створити заклад саме на його базі. Відреставрували, дещо добудували – і справили новосілля".

В урочистостях взяли участь заступник голови Київської обласної держадміністрації Володимир Максименко та начальник управління з надзвичайних ситуацій Ігор Боровков. А Бородянська РДА делегувала на свято заступників голови Михайла Гнатишина та Сергія Колосовського. Представники владних структур виголосили слова вдячності Центру за його невтомну плідну діяльність як у справі соціально-психологічної реабілітації населення, так і в підготовці кадрів для багатьох керівних ланок району, області й держави.

Один із тих, кому пощастило пройти незабутню школу Центру – Юрій Швалб. Нині він професор, доктор психологічних наук, зав. кафедрою соціальної роботи Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. З щирою вдячністю вчений пригадав ті часи, коли працював тут, у Бородянському центрі, психологом, а також висловив переконання, що на базі Бородянського та інших центрів СПР нинішні студенти отримають не тільки теоретичні знання, а й навчатися самі здійснювати подібні проекти.

В короткій публікації просто неможливо детально описати перебіг свята, але про його значимість свідчить те, що воно нікого не залишило байдужим. Ювілярів сердечно вітали представники ПРООН, бізнесмени, керівники інших центрів, численні гості.

Хтось пригадав, як, доповідаючи на якійсь нараді про перші кроки Центру, його директор Людмила Бойко промовила свою, з того часу знамениту, фразу: "І люди пішли". Тож нехай завжди у Бородянському центрі буде тепло, світло й затишно, нехай до нього завжди йдуть люди.

ЩОБ НЕ ПОТРАПИТИ НА ГАЧОК

Згідно з наказом Головного державного управління охорони, використання й відтворення водних живих ресурсів та регулювання рибальства в місті Києві та Київській області № 110 від 28 жовтня 2009 року, затверджено перелік зимувальних ям, де забороняється лов водних живих ресурсів в осінньо-зимовий період 2009-2010 років.

Основними місцями зимівлі риби на водоймах у зоні контролю Головного держуправління рибохорони, де з 1 листопада 2009-2010 року встановлюється заборона на лов, є:

Київське водосховище:

– ділянка водосховища біля греблі ГЕС, обмежена зверху створом північної межі ГАЕС – і північної межі яхт-клубу "Водник".

– ділянка від південної околиці села Нові Петрівці до північної межі ГАЕС вглиб водосховища до межі фарватеру;

– Ірпеський гідровузол у радіусі 3 км.;

– від гирла ур. Домаха Козелецького району вниз 4 км до першої потяжі входу на базу "Вершина" Козелецького району.

Річка Дніпро:

– упродовж фарватеру по старому руслу річки Дніпро між буями 58 і 68, у зв'язку з віднесенням території до Зони відчуження та безумовного відселення на правобережній верхній акваторії Київського водосховища від північної частини села Страхолисса до фарватеру Дніпра, по фарватеру річки Дніпро до північно-східної околиці села Теремці та на річках Прип'ять і Уж (в адміністративних межах Київської області), також заборонено будь-яке рибальство протягом року на річці Тетерів від гирла до села Прибірськ,

Іванківського району Київської області, і на водоймах, що знаходяться в 30-кілометровій зоні ЧАЕС.

На дозволені для ловлі ділянках Київського водосховища, де впроваджене платне рибальство, кожен повинен мати відповідний дозвіл, який видається органами рибохорони.

ВАРТО ЗНАТИ:

Норма вилову на одного рибалку – не більше 3 кг риби на добу, за винятком, коли вага однієї зловленої рибини перевищує 3 кг.

Вивіз риби з водойми, незалежно від часу перебування на водоймі, дозволяється не більше добової норми.

Право безкоштовного дозволу надається:

- інвалідам I та II групи;
- учасникам війни та збройних конфліктів;
- учасникам ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС 1-ї та 2-ї категорій у разі наявності при собі цих посвідчень (ксерокопій)

ПРАВИЛАМИ РИБАЛЬСТВА ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ:

Перебування на водоймі або поблизу неї зі знаряддями лову, застосування яких у даний час і в даному місці заборонено, а також зберігання заборонених знарядь лову на водоймах чи поблизу них.

Продаж фізичними та юридичними особами, які не мають на це дозволу,

сіткових матеріалів, знарядь лову і пристосувань до них, застосування яких заборонено правилами рибальства.

Продаж або скуповування риби, ікри і водних безхребетних та продуктів їх переробки без документа, що підтверджує законність їх придбання, та сертифікату якості.

Пересування автотранспортних засобів, крім тих, що належать природоохоронним та правоохоронним органам, по кризі рибогосподарських водойм у період льодоставу (за винятком спеціально обладнаних льодових трас).

Вивезення (винесення) риби, раків та інших водних живих ресурсів у кількості, що перевищує добову норму вилову, або заборонених до лову правилами рибальства.

Вилучення з води знарядь лову, що належать іншим особам, та об'єктів лову, які є в цих знаряддях, тощо.

Постановою Кабінету Міністрів України від 19 січня 1998 року № 32 встановлені такси для обчислення розмірів відшкодування збитку, заподіяного внаслідок незаконного добування або знищення громадянами України, іно-

земцями та особами без громадянства цінних видів риби, водних безхребетних у рибогосподарських водоймах України.

Так, незалежно від розміру та ваги, з винуватця стягується за:

сома – 85 гривень;

судака, сазана, білого і чорного амура, товстолаба, щуку, вугря, форелі 51 гривня;

рибця, минька – 34 гривні; коропа, ляща, білизни, в'язя – 25 грн. 50 коп.;

плітки, тарані, підуста, чехоні – 10 грн.; карася, окуня, плоскирки, головня – 5 гривень 10 коп.;

рака – 1 грн. 70 коп.;

Рибна ловля приваблює багатьох людей насамперед тим, що це чудовий відпочинок на природі. А до неї всі ми повинні ставитися бережливо. Це громадський обов'язок.

Тож побажаємо природолюбам доброго відпочинку і вдалої риболовлі.

Держуправління рибохорони в місті Києві та Київській області

– Шановний Петре Петровичу, чому саме в осінньо-зимовий період збільшується кількість пожеж і чи можна виокремити місця, де їх кількість найбільша?

– Причинами більшості з них є порушення правил пожежної безпеки при експлуатації газових приладів, пічного опалення та електрообігрівачів. Найбільша кількість пожеж та випадків загибелі людей реєструється в осінньо-зимовий період в житловому секторі, саме тоді, коли мешканці починають інтенсивно використовувати прилади опалення та електрообігрівачі. А тепер трохи статистики. З початку року в столиці виникло понад 2 817 пожеж, під час яких загинуло 58 киян, ще 52 особи отримали травми та опіки. Що ж стосується Шевченківського району, при зниженні кількості пожеж (цьогоріч 302 проти 315 минулого року), кількість загиблих залишилася приблизно на тому ж рівні (8 проти 7 минулого року). Кожна смерть – це трагедія. І ми вбачаємо головним своїм завданням проводити роз'яснювальну роботу щодо попередження цієї біди.

– Що ж повинна знати кожна людина, аби уникнути пожежі?

– У такій ситуації зрозумілим є те, що кожна людина повинна усвідомлювати важливість питань безпеки життєдіяльності, вміло діяти в умовах небез-

ПОЖЕЖУ МОЖНА ПОПЕРЕДИТИ

З настанням осінньо-зимового періоду все частіше надходять тривожні повідомлення про збільшення кількості пожеж, загибель людей та матеріальні збитки, завдані цією трагедією. Протягом поточного року по місту Києву з різних причин загинуло 58 осіб. А чи можна було б уникнути цієї страшної статистики? За відповідями ми звернулися до начальника Шевченківського РУ ГУ МНС України у Києві підполковника служби цивільного захисту Петра Дривинського

пеки, захищаючи таким чином як своє життя, так і життя та здоров'я інших людей. Для початку необхідно дотримуватися елементарних правил пожежної безпеки:

– ніколи не дозволяйте собі та іншим палити в ліжку;

– не залишайте ввімкненими в електромережу побутові та електронагрівальні прилади;

– завжди перевіряйте, чи ви вимкнули газові або електричні плити після приготування їжі;

– користуйтеся тільки справною побутовою технікою та електропроводкою;

– ні за яких обставин не залишайте самих дітей вдома без нагляду дорослих.

– Петре Петровичу, якщо все ж сталося загоряння, що робити в екстремальній ситуації?

– Перш за все, якщо ви можете дістатися до телефону, негайно набірайте "101" та викликайте на допомогу пожежно-рятувальну службу. Далі необхідно орієнтуватися відповідно до обставин:

– при сильному задимленні пересувайтеся по приміщенню повзком, адже найбільше диму концентрується у верхніх шарах приміщення, а найменше – біля підлоги;

– перевірте, чи гарячі двері вашої кімнати, якщо так – не відчиняйте, дим та полум'я не дадуть змоги вийти;

– щільно зачиніть двері, а всі щілини та отвори заткніть будь-якою ткани-

ною, щоб уникнути подальшого проникнення диму;

– відчиніть вікно (якщо немає можливості вибити скло) і кличте на допомогу;

– якщо вдалося вибратися з приміщення через двері, обов'язково зачиніть їх за собою;

– якщо пожежа сталася у висотному будинку, не біжіть вниз крізь вогонь, використайте можливість врятуватися на даху будівлі;

– категорично забороняється під час пожежі користуватися ліфтами;

– при входженні у приміщення, що горить, накрійтеся мокрою ковдрою, будь-яким одягом чи щільною тканиною;

– для захисту від чадного газу дихайте через зволожену тканину;

– якщо загорівся одяг, падайте на підлогу і перекидайтеся, щоб збити полум'я. В жодному разі не біжіть – це ще більше розпалює вогонь.

І наостанок хочу зазначити: щоб не сталося лиха, потрібно пам'ятати – безпека життя й здоров'я цілком залежить від культури поведінки з вогнем, дотримання правил пожежної безпеки, вміння діяти під час пожежі! Пам'ятайте – пожежу краще попередити, ніж погасити.

Шевченківське РУ ГУ МНС України у місті Києві

ПЕРШ НІЖ "РОЗРЯДИТИСЯ", ПОДУМАЙМО ПРО НАСЛІДКИ

Галина МОЙСЕЄВА

Якось довелося спостерігати чотирикласників, які завітали на екскурсію в пожежну частину. Все тут їм було цікаво. Особливий інтерес у школярів викликали практичні заняття – коли їм, на першість, пропонували "перетворитися" у рятувальника, загасити умовний вогонь. Кинувся у вічі симпатичний, охайно вдягнений, дещо більший від однокласників, хлопчик – дуже активний.

І, певно, через це уже встиг проштрафитися. Тож коли серед інших добровольців висловлював бажання брати участь у чергових змаганнях, вчителька рішуче його зупиняла. Мовляв, термін покарання ще не пройшов. І раптом це дитя досить голосно, принаймні так, що почули всі, хто знаходився поруч, вигукнуло: "Та пішла ти на ..." І додав ще одну брудну, власну, характеристику старшої людини, матері, не беручи вже до уваги того, що вчителька – у його віці для нас така людина була майже Богом...

імена, приносячи при тому жертви, для того, аби догодити або налякати. В цьому випадку до імені демона долучалися інші лайки, оскільки метою людини, що прагнула відігнати нечисту силу, було довести демонів, що за рівнем розпусти вона дає йому "сто очків наперед" і знається з різною поганню, сильнішою й гіршою від нього. Наші ж сучасники, лаючись (лихословлячи – словом творячи лихо), викликають страшних демонів просто так, для "прикраси". Але з тим же результатом, що й наші пращури, які зверталися до зла, аби покарати когось за провину: закликають це зло собі на голову день у день, рік у рік.

Хибною є також думка, що "матюк" – слов'янська традиція. Протягом перших десятиліть після хрещення Русі схильність до лайки вважалася великою розпустою, а з нею пов'язували такі людські вади, як алкоголізм та агресивність у побуті. Церква боролася з лихослів'ям, твердячи, що ті, хто його творять, "не наслідують Царства Божого". До середини XIX століття лихослів'я в Росії, скажімо, не тільки не було поширеним навіть серед найнижчих верств населення, але й кримінально каралося. А в часи Михайла Федоровича та Олексія Михайловича людину, яка лаялася, публічно карали батогами.

...Розповідають, що дисертація Белявського про вплив слова на людину, яку він захищав у радянські часи, слухалася вченою радою за зачиненими дверима. Бо в ній з математичною точністю доводилася неприйнятність для тих часів істина: не лише людина має певну енергетику, але й кожне її слово несе власний енергетичний заряд. А звідси – один крок до Біблії, де: "Слово Те в Бога було і Бог було Слово". А людина не лише створена Богом, але й є богоподібною, тому що володіє Словом, без котрого неможливе мислення, отже, свідомість, а в підсумку – особистість. І оскільки йдеться про Слово ТВОРЧЕ, а не руйнівне, тобто: про любов і добро, то випадає так, що релігія в унісон з наукою твердять: кожен, хто вживає паскудні слова, не тільки ображає Бога, але й образ Божий у собі самому, піддаючи його руйнації на всіх рівнях. Той, хто закликає диявола, врешті його й знаходить у вигляді зруйнованого здоров'я та поламаної долі.

Тож перш, ніж "розрядитися", подумаймо про наслідки.

Сказати, що, почувши таке, ваша п'яніра слуга була вражена – значить нічого не сказати. Найдивніше, що діти, які були поруч, відреагували на тираду однокласника значно спокійніше. Чи тому, що чули від нього подібне неодноразово, чи подібна лексика для них взагалі не новина. Продовжую спостерігати за хлопчиком. Схоже, в їхній родині культ матеріального – дитина доглянута... А от уваги, схоже, бракує. Певно, у повсякденній лексикі батьків також присутня ненормативна, якщо дитина так легко висловлює нею своє невдоволення.

Навряд чи його батькам байдуже, яке здоров'я у їхньої дитини. Але вони та їм подібні, самі того не помічаючи, наражають своїх чад на величезний ризик. По-перше, в гонитві за матеріальним вони перетворюють власне життя в суцільний цейтнот (від чого їм також здоров'я не додається). І страждають від цього передусім діти, бо таку необхідну увагу їм замінюють іграшкою. А замість цілощодої любові "подають" роздратування, знервованість, подекуди навіть приправлені лайкою. Її навіть діти, бажаючи здаватися дорослішими, часто використовують "для зв'язки" слів у реченні, а також "для психологічної розрядки". Зовсім не підозрюючи, що не полегшення, як їм здається, вона несе, а веде до серйозних хвороб, адже руйнує їх на клітинному рівні...

Людство, передчуваючи це, 150 років шукало взаємозв'язок між словом і свідомістю. Питанням: що то є слово і як воно впливає на того, хто говорить і того, до кого звернена його мова, зацікавилися й наші сучасники. Доктор біології Іван Белявський спробував з'ясувати: як саме на людський організм впливають не якісь величезні блоки інформації, а прості односкладові слова? Сімнадцятилітнє дослідження Белявського увінчалася не просто успіхом, а величезним відкриттям. Йому і вченим, які до нього приєдналися, вдалося довести, що кожне сказане нами слово дуже суттєво впливає на наші з вами гени. Результат його дії – не просто передавання через деякий час видозмінених генів нащадкам, але й зміна власного генетичного коду людини, особливо гена, що "відає" темпами старіння та терміну життя.

Було з'ясовано, що різні слова мають різної сили заряди, але так само, як у фізиці, вони можуть бути лише двох видів: позитивні або негативні. Уже на початку 90-х згадана група вчених видала книжку з безліччю прикладів, що підкріплювалися багаторічними спостереженнями за конкретними людьми одного віку, але одну їхню частину становили лихослови зі стажем, другу – свідомі противники так званих "міцних" виразів. Так от, учені виявили, що в тих, хто вживає лайливі слова, дуже швидко від-

буваються вікові зміни, котрі призводять до всіляких захворювань. У другій групі результати були протилежними. Зокрема, організм 50-літньої вчительки мови, незважаючи на її нервову напружену роботу, виявився молодшим від паспортного віку на 13-15 років.

Отже, лихослів'я сприяє швидкому старінню. До того ж, у "рідному матюку" зачана велика руйнівна сила.

Насправді "матюк" не такий уже й "рідний" нам, як дехто вважає. В одному з давньоруських словників слово, що позначає жінку відповідної поведінки й починається з другої букви алфавіту, присутнє нарівні з цензурними виразами й пояснюється як похідне від "розпуста". У такому ж самому вигляді це слово "перекочувало" в усі російські словники лайливих слів.

В словникових "берестяних грамотах" згадане вище лайливе слово теж присутнє. Але воно – не що інше, як ім'я демона, з яким з незапам'ятних часів з різних приводів спілкувалися наші пращури-язичники. Так от, в першоджерелах Б... був чоловічого роду, а в його обов'язки входило покарання жінок, завинивших тим, що в медицині називається "сказом матки". Всі інші російські "матюки" мають те ж саме демонічне походження. Тобто: перед нами – реальні імена демонів – утіленого особистісного Зла. А наші найдавніші пращури вимовляли їх

ГОЛОДОМОР – СТРАШНЕ СЛОВО

Наталка ПОКЛАД

Мама розповідала, що в 1947-му році тато приїхав із армії у відпустку. Скликали родину – гостей. Хліб порізали дрібними кусочками і розклали по краях столу. Поки принесли варену картоплю, той хліб зі стола до останнього шматочка зник – люди розхапали його і поховали по пазухах...

У колгоспі вмерла корова від сибірки. Її облили якоюсь рідиною й закопали. А родина Срулів дуже голодувала. Тож уночі чоловік із жінкою відкопали ту корову, принесли додому і, порубавши, залили в казані розсолем. Потроху брали те м'ясо, варили – і так усі й вижили...

Щороку в останню суботу листопада (нині це припало на 28 число) відзначаємо День пам'яті жертв голодомору та політичних репресій. Українській нації, на жаль, випало перейти кілька пекельних голодоморів: 1921-1923, 1932-1933 та 1946-1947 років. А щодо політичних репресій, то кількість їхніх жертв і досі точно не встановлена: тоталітарна система, набувши тюрем і концтаборів, навчилася "ховати кінці у воду".

Все далі від нас ті події, все менше залишається їхніх свідків. Проте вже

багато що з'ясовано, багато записано жажних свідчень від очевидців, видано книг, проведено конференцій та круглих столів тощо. У багатьох українських селах та містах встановлено пам'ятні хрести скорботи, насипано кургани й зведено каплички – як нагадування нащадкам про лихоліття, що їх перейшов наш терплячий і ширий народ, і як суворе застереження майбутнім поколінням – ні в якому разі більше не допустити чогось подібного.

В одній зі своїх статей відомий громадський діяч Левко Лук'яненко зазначає: "...Коли в 1921-1923 рр. з України вивозили хліб, а з голоду тут померло понад 2 млн. осіб – це був геноцид; коли 1932-1933 рр. з українських сіл забрали (з використанням армії) все їстівне, оточили військами Украї-

ну й не давали можливості виїхати звідси куди-небудь для порятунку, – це був геноцид. І таким його визнала Міжнародна комісія з розслідування голоду в Україні 1932-1933 рр. (див. "Итоговый отчет, 1990 год", К., 1992, с. 60); коли 1946-1947 рр. хліб з України забрали і вбили голодом 1946 року 369 тисяч, а 1947 року – 628 тисяч українців, – це геноцид".

Наша нація досі оплакує свої жертви – скільки її синів та дочок відійшло в ті роки в голодних муках, а скільки могло б народитися, проте не народилося гарних, талановитих, щедрих і добрих людей, які мали б творити на благо та славу рідної землі; скільки ми втратили не лише з погляду демографії (нас же мало бути сьогодні втричі більше!), а й із погляду моралі; а

хто зможе порохувати ту кривду, ту психологічну травму – страх і відчай, які на віки засіялись у генному коді українського народу і часом так несподівано даються взнаки й сьогодні?..

Однак треба поіменно назвати не лише жертви, втрати, а й тих, хто до цього злочину спричинився. Звісно, для них є вищий – Божий суд, і на нього уповаємо. Але є й суд людський, який вимагає від нас назвати кривдника – й змусити його не лише визнати свою провину, а й розкаятися. Бо всі нації сильні не так зброєю, як пам'яттю.

Наша незалежна держава багато зробила для того, щоб справедливо восторжествувала і щоб душі тих, хто в ті чорні роки впав мертвий від голоду на курній сільській дорозі, благаючи бодай крихіточку хліба для порятунку не так себе, як своїх діточок, чи на полі, шукаючи загублений колосочок, чи в своїй холодній хаті, з котрої "активісти" вимели все до останньої зернинки, чи на міській вулиці, нікому незнаний і непотрібний, і не був по-людськи похований, відспіваний та пом'янутий, – почули нашу молитву за них перед небесами і вже не дорікали нам, – а спочили в райських садах, де немає печалі й смутку, але вічне життя. І вчили нас ізвідти бути мудрими й сильними, і підказували, і застерігали...

КРАЇНУ БУДУЮТЬ СИЛЬНІ ДУХОМ

Михайлина МИХАЙЛЕНКО

Про цю надзвичайно працездатну й талановиту людину, чиє ім'я широко відоме у світових музичних колах, можна довго й цікаво розповісти. Бо, окрім музичного таланту й виконавської майстерності – нашого співвітчизника Олексія Ботвинова, який понад 15 років працює й проживає за кордоном, вирізняє серед наших земляків, які змінили громадянство і виключно працюють на свій імідж, надзвичайний патріотизм і зріла громадянська позиція. А ще – надзвичайно багатий світогляд...

Так, сьогодні Олексія Ботвинова – одного з найвизначніших піаністів сучасності, визнаного і чи не єдиного майстра особливих інтерпретацій творів світових класиків, які зривають аплодисменти у престижних концертних залах світу, заслуженого артиста України, переможця численних міжнародних конкурсів, чий музичні диски із записами Баха і Рахманінова у Західній Європі стали золотими – можна назвати національною гордістю України.

Отримавши всесвітнє визнання, перемігши в найпрестижніших європейських конкурсах Баха, Шумана – половину життя провівши за кордоном, не цурається ні українського громадянства, ні своєї приналежності до України. Особлива любов – його рідне місто Одеса, де покояться пращури, де живуть батьки, знані в Одесі та в Україні музиканти, і де він сьогодні хоче реалізувати свої світові напрацювання – зробити в Одесі сучасну оперну сцену. Звідки цей порив? Поспілкувавшись з ним, починаєш розуміти: гідно несучи по світу ім'я своєї Батьківщини і вболіваючи через те, що через внутрішні владні протиріччя падає міжнародний імідж України, музикант хоче внести в її життя її частинку світла, яке дає людям його музика. Це йому болять. Це його тривожить, адже кожну вільну від роботи хвилину він прилітає сюди...

Доля багатьох талантів, особливо музикантів, завжди була непростюю. Не завжди вони знаходили розуміння. Не завжди їм дозволяли заробляти свій творчий хліб відкрито. Їх часто ламала ностальгія. Але на батьківщину вони не поверталися... І в тому їхня трагедія, і трагедія країни. Олексій, якому живеться непогано на Заході, не має наміру втрачати зв'язок з родоводом і землею, де зріс. Чи для того Україна стала самостійною державою, щоб послаблювати свої позиції на міжнародній арені? Ні! І послаблює їх не країна, а неавторитетні, малокваліфіковані, бездуховні люди. Тому в музиканта зі світовим ім'ям – свій твердий намір: зробити все, що можна, аби пишати Вітчизною, а вона – віддячила йому можливістю реалізувати свій талант.

– Я багато виступаю по світу, – але не можу поки що реалізуватися так, як би хотів в Україні, – каже Ботвинов. – Особисто для мене виїзд з України на по-

Доля багатьох талантів, особливо музикантів, завжди була непростюю. Не завжди вони знаходили розуміння. Не завжди їм дозволяли заробляти свій творчий хліб відкрито. Їх часто ламала ностальгія. Але на батьківщину вони не поверталися... І в тому їхня трагедія, і трагедія країни. Олексій, якому живеться непогано на Заході, не має наміру втрачати зв'язок з родоводом і землею, де зріс. Чи для того Україна стала самостійною державою, щоб послаблювати свої позиції на міжнародній арені? Ні! І послаблює їх не країна, а неавторитетні, малокваліфіковані, бездуховні люди. Тому в музиканта зі світовим ім'ям – свій твердий намір: зробити все, що можна, аби пишати Вітчизною, а вона – віддячила йому можливістю реалізувати свій талант

чатку 90-х – був питанням виживання. Після конкурсу Рахманінова я не встиг збудувати кар'єру в тодішньому СРСР, а після його розпаду, через фінансові проблеми культури – це неможливо було зробити в Україні. Багато музикантів виїхали за кордон і там залишилися – тому, що протягом століть ставлення до класики за кордоном не змінюється. Здобувши визнання в СРСР, Німеччині та Швейцарії, я був змушений усе починати з нуля. У бізнес йти я не збирався. Виїхав, пережив усі складності адаптації, почав працювати, піднявся. Тепер, думаючи про Україну, маю потребу зробити щось для людей, які тут живуть. Щороку даю концерти, але всі вони випадкові. Виступаю в Одесі, де маю своїх шанувальників. Але, – повірте, хочу й можу більше... Я не ставлю жорстких вимог до держави, але прошу, де є можливість, не обминати розвиток класичної музики, котра є потужним духовним носієм культури. Дивіться, шалені кошти витрачаються на поп-музику. А чому ж класика на узбіччі? Я розумію, що корінь цього питання – у вихованні. Я проїхав чимало країн, як в калейдоскопі змінюються люди, країни, сцени, зали... Однак у моєму житті присутня велика любов і ностальгія за Батьківщиною. Тому я готовий долати всі труднощі, аби бути з нею. Лиш би вона не відкидала мої можливості. Я пишаюся й не приховую того, що народився й виріс в Україні, попри те, що багато хто цього соромиться. Своє місце й місію в Україні вже вибрав – підняти авторитет класичної музики, як це ще недавно зробили пострадянські Чехія, Польща, Східна Німеччина. Наша країна особливо страждає від низького рівня духовності. Повна матеріалізація вибиває ґрунт з-під ніг

молодого покоління. Без душі – нема й достатку. Все порівнюється. Там, де духовність – там і злагода, й добробут. Як і кожна людина, я теж втомлююся, музичний бізнес теж має свої умовності. Та головне, щоб не долала душевна втома...

Нещодавно Олексію Ботвинову виповнилося 45 років. Напередодні він самотужки спробував не тільки реалізувати, а й зробити першу презентацію свого, судячи з усього, світового проекту – концерту-прем'єри мультимедійного фортепіанного концерту для молоді "Візуальна реальність музики" в Україні, суть якого – долучити до класики молоді.

Олексій виріс у музичній родині корінних одеситів. Мати Віра Беляєва – концертмейстер в Одеській філармонії. Батько – проректор Одеської філармонії. Музика в домі – це було, як особливий аромат. Досить знана в Україні і постать його вітчима.

– Пам'ятаю два рідних з дитинства мені аромати – музика й кава, – підкреслює Олексій. – Однак в житті кожного складається так, як воно має скластися. Вундеркіндом я, звичайно, не був, хоча Бах був моїм улюбленим композитором. Але чого там гріха таїти – футбол любив набагато більше від роаяля. Та й у житті, напевно із упертості, робив усе навпаки – йшов від класики до сучасної музики. Я дуже люблю рок-музику, був фанатом. Більше того, нічого в житті не могло й не мало права проминути, пройти повз мене. Все було цікаво! В 17 років я став готуватися до конкурсу Рахманінова у Москві. В 19 років – був його наймолодшим учасником, і мало хто вірив, що хлопець з одеської провінції переможе. (Однак з першого туру конкурсу молодий піаніст став його сенсацією –

авт.)... Я невірний фанат. Однак, – у другому турі на конкурсі Рахманінова, під час виконання другої сонати цього композитора, а це 22 хвилини, я просто відключився і прийшов до тями уже в кінці гри. Вийшов у фінал. Отримав третю премію... І все думаю – як доля веде людину... Увійшовши до свого музичного транс одного разу, я більше цього не практикую: ніде і ніколи не можна відриватися від доквілля, від землі, від Батьківщини. Все це речі взаємопов'язані. А що бачу, поглянувши на молодь? Її попросту виривають з цієї землі. Страшно. Але поправимо. Можливо, ми, старші, звернемося до цих проблем?

45 – це той вік, коли дуже відверто оцінюєш і переоцінюєш набуті за своє життя цінності. Найбільша цінність для Ботвинова в людині – її душа. Якщо є там світло, якщо відчуває вона порухи Всесвіту, значить, може творити, значить, може давати людству свій вогонь, який запалює інших. Прометей – не химера. Це власне той символ, який відсутній на дальні позиції в лійній цінностей через гроші і невдалу капіталізацію країни. Хочеться вірити в краще. У моменти відвертості – він вражає тою щирістю, тою інтелектуальною і духовною силою, яка пробиває байдужість... Країну будують сильні духом, а не гаманцем, волею, жагою життя в ній, а не за кордоном, де вже забезпечили собі безтурботне існування через офшори. І я думаю, що таких однодумців у нього багато.

Ще один штрих. Там же, на конкурсі Рахманінова у Москві, один із членів журі запропонував Олексію Ботвинову працювати в нього, і пообіцяв швидко та легку кар'єру. Однак юнак, знаючи багато неприйнятних для себе в роботі цієї особи, відрізав: "Я не піду працювати до людини, в якій репутація мафіозі". За це його дуже жорстко в наступні роки пропустили через конкурсне "сито"...

Тож, хай уперті й щирі мрії збуваються.

ОГОЛОШЕННЯ

Державна гідрометеорологічна служба оголошує конкурс на заміщення вакантних посад:

провідного спеціаліста відділу спеціалізованих робіт Управління організації гідрометеорологічної діяльності та спеціалізованих робіт;

провідного спеціаліста відділу системи спостережень та гідрометзабезпечення Управління спостережень та науково-технічного забезпечення;

провідного спеціаліста відділу науково-технічного і метрологічного забезпечення Управління спостережень та науково-технічного забезпечення.

Вимоги до претендентів: вища освіта відповідного професійного спрямування, досвід роботи за фахом не менше 3 років, вільне володіння українською мовою, вміння працювати з використанням комп'ютерної та іншої офісної техніки.

Документи приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Довідки про умови конкурсу за адресою: 01034, м. Київ-34, вул. Золоторітська, 6.

Контактний телефон: 239-93-26

ЗИМА ВЖЕ НА ПОРОЗІ

Наталка ПОКЛАД

Отже, завершено всі господарські роботи біля землі, поховано, аби не іржавів, реманент. Готуючись до снігу, хазяйновиті господарі взялися лагодити сани. Тим часом скінчилося борошно в коморі – треба до млина за новим. Та й уперед глянути не завадить: піст не піст, а не так далеко – Різдвяні свята

Сонце все нижче до обрію, – старіє, слабшає. Ось-ось йому на зміну народиться молоде, сильне і почне новий виток по безконечному небу. Тоді саме пора загадувати-програмувати на майбутній господарський рік...

Як твердять етнографи, староукраїнські звичаї, що колись були пов'язані з початком нового року наших далеких предків, пізніше перейшли до християнських свят: одна частина – до сучасного Нового року, а друга – до свята Введення в храм Пресвятої Богородиці, чи Трьогої Пречистої, або кажуть просто "Введення", яке припадає на 4 грудня. Як мовить народне передання на Слобожанщині, цього дня Бог відпускає душі праведників повидати своє тіло: "Душа видить своє тіло, тому й Видіння".

Початок нового господарського року у введінських повір'ях виступає досить виразно. Скажімо, на Правобережжі, особливо в його західних регіонах, ще й донині примічають: якщо вранці першим зайде до хати хлопець, та ще й при грошах, – то це добрий знак для сім'ї, а якщо старша людина – то погано; найгірше ж, якщо зайде жінка, та ще й стара. І якщо цього дня сусіди надумують навідатися до вас за позичкою, то так і знайте: це – на збит-

ки. Тому, аби вберегтися від усяких недобрих знаків, люди намагалися тримати в цей день двері замкненими і відчиняли лиш тому, хто ніс, так би мовити, добре пророкування. А старші та бідніші свідомо стримувалися заходити на Введення – як і на Різдво та Великдень – до чужої хати.

Дівчата, що хочуть причарувати "привернути" парубка, вночі проти Введення святять воду – то дуже емоційний обряд, що звершується біля трьох вод, а вогонь допомагає...

На Уманщині, як свідчить Олекса Воропай, деякі жінки опівночі проти Введення сідали голі на порозі сінешніх дверей і прями "самосівні" коноплі, аби прядиво пішло на руку. А на Поділлі вранці на Введення молодіці обсіпали (а дехто й зараз це робить) своїх корів сім'ям (насінням коноплі) й мастили вим'я маслом – "щоб корови давали багато молока". А ще обкурювали своїх годувальниць пахучим зіллям, примовляючи заклинання, аби ніхто не відібрав їхньої "живності". Також варили з борошна густу киселицю і давали пити коровам – "щоб була густа сметана".

У багатьох селах України по різних прикметах ворожили, яким буде врожай у наступному році, аби знати – спо-

кійно з'їдати всі свої запаси, а чи трохи приберегти на потім, на чорний день. Ось із цього приводу деякі з них: потріскалася кора на ясенях – буде холодна весна; як є на Введення вода, то буде в місці молоко; як Введення мостить мости, а Микола забиває гвіздки, то люта зима буде; а також приповідки: "Іній на Пилипа – буде овес, як липа", "Листопадові води – для лук великі шкоди", "Скільки на Введення води, стільки на Юрія трави" тощо.

І хоч у різних місцевостях нині це свято святкують по-різному, та всюди спостерігається одна тенденція: наклепати багатство та добробут на майбутній рік, активно ПРОГРАМУВАТИ цей рік.

Знали наші селяни й правічні життєві правила, пов'язані із Введенням: "До Введення можна копати землю лопатою, а від Введення до Благовіщення не можна, бо земля спочиває й на літо набирається сили", "Коноплі треба потерти до Введення, а той, хто їх тре по Введенні, наклепає бурю на поля, а на себе від людей зневагу" (це особливо стосувалося дівчат, які були зацікавлені в своїй позитивній репутації, аби швидше вийти заміж) та інші.

Гай-гай... скільки всього важливого й цікавого з нашої традиційної культури погублено-втрачено після всіх тих катаклізмів, що прокотилися нашою землею за останні століття! В щось нині ще трошки віримо, а на багато що, на жаль, дивимось здивовано-скептично: спектр сприйняття світу звузився до розмірів хатнього телекрана...

Введення – ворота зими. Введення прийшло – зиму привело. У цей час в Україні вже, звичайно, випадає сніг, тож кажуть: "Третя Пречиста землю снігом покриває". А ще кажуть: "Введення – зледеніння"; "Введеньські морози рукавиці на дядька наділи; вони зиму на розум наставили". Ця приповідка особливо актуально звучить після такої неканонічно-теплої й дивної осені, як цьогогорічна: таки вже хочеться справжньої зими, з морозами й білим запашним снігом, – хоч ціни на газ, за всіма прогнозами, падати не збираються.

СМАЧНОГО

З "АРХІВУ" ДОМОГОСПОДАРКИ

Капустяники I

2 кг капусти, 1 склянка манної крупи, 3 яйця, сіль за смаком, 20 г борошна

Капусту перекусити на м'ясорубці, додати манку, яйця, сіль. Все добре перемішати до густоти фаршу (м'ясного). Обкачати сформовані котлети в борошні і обсмажити на розігрітій сковороді на олії до готовності. Ідять капустяники як гарячими, так і холодними, додаючи майонез чи сметану.

Капустяники II

Відварити листя капусти і трохи відбити його молоточком. Пересипати сіллю з перцем і запанірувати у борошні, потім у яйці. Обсмажити на олії, скрутити трубочкою і змастити майонезом із часником.

Манник

Змішати по одній склянці манку, борошно, цукор і сметану. Дати постояти не менше 8 годин. Додати 1 яйце, по 1/2 чайної ложки соди й солі, ванілін. Випікати у гарячій духовці 30-40 хвилин. Охолодити, розрізати. Прощарувати будь-яким варенням або кремом.

Курка під грибним соусом

На 4 порції: 1 курка (1 кг), сіль, мелений чорний перець, 3 столові ложки олії, 2 гілочки естрагону, 250 г шампінйонів, 125 мл білого вина, 250 мл вершків

Курку вимити зсередини і зверху, злегка обсушити. М'ясо натерти сумішшю солі, меленого чорного і червоного перцю. Розігріти духовку до 170 градусів. У гусятницю розігріти олію і обсмажити в ній курку. Разом з вином додати естрагону і на 50 хвилин поставити в духовку.

Через 25 хвилин курку перевернути і щедро полити соком, що утворився під час смаження. Нарізати тонкими шматочками шампінйони. Гриби додати разом зі сметаною до курки і смажити ще 20 хвилин у відкритому посуді – тоді шкірка вийде золотистою і хрумкою.

Час приготування: 115 хвилин.

**ТРИВАЄ ПЕРЕДПЛАТА
НА 2010 РІК!**

індекс газети:

61026

ВАРТІСТЬ ПЕРЕДПЛАТИ:

на місяць - 7 грн. 01 коп.
на квартал - 21 грн. 03 коп.
на півроку - 42 грн. 06 коп.
на рік - 84 грн. 12 коп.

**ВІСНИК
ЧОРНОБИЛЯ**
VІSNUK CHORNOBYLYA

**АКТУАЛЬНИЙ ЩОТИЖНЕВИК
РОЗПОВІДАЄ ПРО ТЕ:**

- які заходи проводяться в Чорнобильській зоні відчуження;
- як вирішуються соціальні проблеми постраждалих;
- що нового в чорнобильському законодавстві;
- як радіація впливає на здоров'я людини;
- як організувати безпечну життєдіяльність на забруднених радіонуклідами територіях

